

SEMEARI

Doinua: Seme ezarri bainauk

Neurria: Hamarreko txikia (hg) / Bost puntuko txikia (ip)

Testuaren iturria: Fernando Aire Xalbador. 1976/2004.

Odolaren mintzoa. Auspoa. 164 or.

PHOTO DR

Fernando Aire Xalbador
(1920-1976
Urepele, Baxenabarre)

Xalbadorren semea, Mixel, Amerikara joana zen artzai; semeak gutuna idatzi zuen etxera, puska batean ez zela itzuliko esanaz. Xalbador aitak, penaturik, sorta honekin erantzun zion.

Xalbador aita bezala, Mixel (Xalbador II) ere bertsolaria izan zen.

Kantu hau ezagun egin da "Aire ahizpak" abeslarien ahotsean (Mixel zenaren alabak dira).

Horra etxeko hiru belaunaldi lotzen dituen sorta:

Fernando Aire Xalbador, Mixel Aire Xalbador II eta "Aire ahizpak".

- 1 Mixel, ezarri bainauk dudazko **trantzean** kantatzerat noakik, pena **bihotzean** esperantzaz beteak ginenak **artean** hire azken aldiko berriak **hartzean** hotzikara ilun bat sartu duk **etxean**.
- 2 Urtatsetako* karta ginian **lekuko** etxerako hintzala heldu den* **neguko** berri hau izan zian gu denen **gostuko** geroztik asmo horri egin diok **uko** ez ahal haut, gaixoa, betikotz **galduko**!
- 3 Diru eskasia duk eman **estakuru*** ekarriko ote dauk sekulan **sosegu?** Pausarik hartu gabe uda eta **negu** zer egiteko dituk horrenbertze **diru?** Guttiagorekila biziak gaituk **gu**.
- 4 Hemen hintzan denboran hi hintzan **lehena** diruaz gutienik axola **huen**a amodioz eginik lanik **gogorre**na ama batek sor diron* ume **zintzo**ena harrokaren gainean bizi **hindaik**ena.

Urtatsetako = Urteberri eguneko
heldu den = datorren

estakuru = aitzakia
sor diron = sor zezakeen

- 5 Maite hituen behi, ardi ta **bildotsak** hemengo mendi eta dohain **baliosak*** etxeari loturik gaduzkaten **gauzak** zer irabazten dugun, gogoan har **ezak** hauen amodioa galtzen badauk **sosak***.
- 6 Hi oroitaraztea dukek **alferretan** etxea daukagula hire **beharretan** aunitz egin behar duk Amerika **hortan** hunek galtzen duena indarraren **faltan** ordaindu behar baduk dolar **paperretan**.
- 7 Bainan ez nitek nahi, o seme **maitea** desafia dezakan kontraka **haizea** sortetxearen karga bortxarat* **hartzea** hobe baituk hi baino etxea **galtzea** nahiz tristeia izan gure **zahartzea**.
- 8 Tristeia litaikela ez diat **dudatzen** etxe amodioa ez baita **mugatzen** ikustea kafi* hau sasuz* **inguratzen** eta gure bazterrak bertzen **eskuratzen** gogoratzerat ere ez nauk **menturatzen***.
- 9 Entzutean etxeko agoni **ezkila*** bihotzaren bakea non aurki, non **bila**? Ganbarak hutsak eta sukalde **ixila** biziaren arbola betikotzat **hila** hori ikusi gabe lurperat **nadila**!
- 10 Bainan, seme, nik hitan badiat **fedea** Kartsuki* hartzen baituk hik **eginbidea*** amodioz entzunik aitaren **galdea*** behingotzat hor utziz Amerika **aldea** bilatuko dukala etxeko **bidea**.
- 11 Semea, urrundurik sosaren **peskizan*** agertzen duk zer aita erromesa* **nizan** zintzoki jarraik hadi hi hire **bizitzan** ni baino aita hobe izaiteko **gisan** hire semeak ez dezan joaiterik **izan**.

dohain baliosak = ezaugarri
baliotsuak
sosak = xoxak, diruak
bortxarat = bortxaz, behartuta
kafi = habia
sasuz = sasiz
menturatzen = ausartzen

ezkila = hil kanpaia
Kartsuki = Gartsuki
eginbidea = betebeharra
galdea = eskea
peskizan = esperoan
erromesa = atzera-aurrera dabilena

